

Lukupiiri kurkistaa kirjan maailmaan

Avainsanat: alakoulu, alkuopetus, lukupiiri

Toteuttaja: Tarja Simola

Luokka-aste: 2.-4. lk

Kesto: lukupiiri 4 x 45 min (kahden viikon aikana) + jatkotyöskentely (viikko)

Toteutimme kollegani kanssa yhteisen lukupiirin luokille 2-3 ja 3-4. Lukupiirin pohjana käytettiin Lukuklaanin opasta [Käsikirja lukupiireihin](#). Lukupiirin jälkeen jatkoimme työskentelyä lukupiiriryhmissä. Toteutimme koko projektin kolmen viikon aikana. Tavoitteena oli oppilaiden lukuinnon lisääminen. Lisäksi oppilaat harjoittelivat toimimaan ryhmässä, harjaantuivat keskustelemaan, kuuntelemaan ja ottamaan vastuuta omasta työstään.

Tämä interventiotehtävä oli hyödyllinen ja opettavainen sekä oppilaille että opettajille. Kaikki eivät aina innostu samalla lailla lukemisesta, mutta tämän kokemuksen perusteella huomattiin, että lukupiirityöskentely ja jatkotehtävä tuntui oppilaista mukavalta. Suurin osa oppilaista motivoitui lukemaan ja tuntui tykkävän tästä lukupiirijutusta. Kaiken kaikkiaan tämä työskentelytapa tuntui innostavalta ja varmasti jatkossakin tulemme lukupiirejä järjestämään.

Lukupiirityöskentelyssä noudatetaan [Käsikirja lukupiireihin](#) -oppaan ohjeita. Lukuprojekti alkaa kirjamarkkinoilla, joissa oppilaat valitsevat itselleen mieluisan luettavan kirjan. Sen jälkeen opettajat jakavat oppilaat lukupiiriryhmiin kirjavalintojen perusteella. Oppilaat käyttävät Lukuklaanin lukupiiritehtäväkirjasta Tähestäjät. Kun lukupiirit on saatu päätökseen, oppilaat toteuttavat ryhmässä luetusta kirjasta kirjamaailman laatikkoon. Tämän lisäksi oppilaat tekevät esim. Morfo-ohjelmalla kirjastaan digiesityksen, jossa kirjan henkilöt puhuvat. Lopuksi saamme kirjastosta vierailijan, joka pitää oppilaille kirjamaistiaiset. Näin löytyy taas uusia ihania kirjoja, joista voidaan sitten pitää uusia lukupiirejä!

1. Lukupiiri

Järjestimme kirjamarkkinat, jonka jälkeen jaoimme lukupiiriryhmät. Lukupiiriryhmät kokoontuivat neljä kertaa.

Seuraavassa on lueteltuna kirjat, joiden perusteella teimme ryhmät:

- Timo Parvela: *Ella ja jättipotti*
- Timo Parvela: *Paten kalastuskirja*
- Riikka Ala-Harja: *Kahden maan Ebba*
- Roald Dahl: *Kekseliäs kettu*
- Timo Parvela: *Pate viidakon kuningas*

- Saku Heinänen: *Zaida ja lumienkeli*
- Tiina Tanska: *Hevostyttö Tiitu*
- Holly Webb: *Tepsu joutuu pulaan*
- Kalle Veirto: *Sählymestarit*

Lukupiirin pohjaksi otimme Tähystäjäien lukupiiritehtävävihon (oppaan sivu 39-40), koska se vaikutti mielenkiintoiselta ja motivoivalta.

Alkuun näytettiin oppilaille Lukuklaanin nettisivuilta [video lukupiireistä](#).

Ensimmäisellä lukupiirikerralla ryhmät tutustuivat toisiinsa. Ryhmät jakoivat kirjansa lukuurakoiksi ja merkitsivät sivut lukupiiripassiinsa. Keskimäärin ryhmässä oli neljä oppilasta.

Tapaamisia oli yhteensä neljä. Jonkin verran lukupiirissä oppilaat myös lukivat kirjaa, mutta pääasiassa lukeminen tapahtui kotona ja lukupiirissä keskusteltiin luetusta.

Kahdella tapaamiskerralla pelattiin Linnapeliä (kirjan s. 59). Linnapelejä tulostettiin ja laminoitiin niin, että jokaiselle ryhmälle riitti oma peli. Peli osoittautui motivoivaksi tavaksi kertoa ja jutella kirjan tapahtumista.

2. Kirjamaailmat laatikkoon

Aerilan ja Kauppisen *Sytytä lukukipinä* -kirjan innoittamana päätimme jatkaa lukupiirikirjojen tutkimista ja kuvata lukukokemuksen kenkälaatikkoon kolmiulotteisesti. Ensin ryhmät suunnittelivat paperille kirjamaailmat ja mitä materiaaleja tarvitaan. Suunnittelun jälkeen ryhmät aloittivat työnsä kenkälaatikon maalaamisella sisäpuolelta.

Tämän jälkeen oppilaat keksivät mitä erilaisimpia tapoja toteuttaa omat suunnitelmat. Useat ryhmät muovailivat massasta esim. kirjojen henkilöitä tai eläimiä. Oppilaat olivat todella innostuneita tästä työstä ja tekivät hienoja kirjamaailmoja. Joissakin ryhmissä saatettiin toteuttaa kaksikin maailmaa, jos ryhmän jäsenillä oli kovin erilainen näkemys asiasta.

3. Morfot

Meillä oli tarkoitus tehdä Morfo-sovelluksella tuotokset, joissa joku kirjan henkilö puhuu. Tämä jäi kuitenkin pois ohjelmasta, sillä aika ei riittänyt kaikkeen.

4. Kirjamaistiaiset

Projektin loppuksi koululle tuli kirjastosta vierailija. Hän esitteli useita kirjoja. Esittelyn jälkeen oppilaat saivat valita joukosta mielenkiintoisimmat kirjat. Lopuksi vierailija jakoi lukupassit, joihin voi kirjata lukemansa kirjat. Passin palauttaneille oli luvassa kivoja palkintoja. Sovittiin, että esitellyt kirjat jäivät loppukevääksi koululle, jotta oppilailla olisi mahdollisuus niitä lukea.

